

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Օտար լեզուների և գրականության
Ամբիոնի վարիչ՝ _____ Թադևոսյան Թ. Վ.

/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 2 _____

«____18____» 09 2023 թ.

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՌՈՒՍԱՑ ԼԵԶՈՒ -1, 2 ԴԱՍԸՆԹԱՑԻՆԵՐԻ

ՌԻՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 053101.00.6 ՔԻՄԻԱ

Կրթական ծրագիր՝ 053101.02.6 ԴԵՂԱԳՈՐԾՈՒԿԱՆ ՔԻՄԻԱ

Որակավորման աստիճան՝ Քիմիայի բակալավր

Ամբիոն՝ Օտար լեզուների և գրականության

Ուսուցման ձևը՝ առկա

Կուրս/կիսամյակ 1, 2 կիսամյակ 1 տարի

Դասախոս(ներ)՝ Է. Գևորգյան

Էլ. հասցե/ներ _____

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ	4
1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	4
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	4
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/	4
4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը և /կամ կոմպետենցիաները.	4
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների.	6
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	6
7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները	7
8. Դասավանդման մեթոդներներ	8
9. Ուսումնառության մեթոդներ	9
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալ՝ ըստ բաժինների և թեմաների.	9
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ	11
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ	12
12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	12
12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ	5
12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	17
12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	17
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում	139

14. Գնահատում.....	20
14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝	20
14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում	20
14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)	20
14.4. Գնահատման չափանիշները.....	21
15. ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՍԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ	22

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2» դասընթացը կարևորվում է մասնագիտական բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 053101.02.6 «Դեղագործական քիմիա» կրթական ծրագրի ռուսումնական պլանի «Հնդիանուր հումանիտար և սոցիալտնտեսագիտական դասընթացներ» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝

Ձևավորել տվյալ բնագավառի մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարրեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- զարգացնել ռուսանողների մոտ լսելու, մտքերը բանավոր և գրավոր արտահայտելու կարողություն,
- զարգացնել վերլուծելու, սինթեզելու, դատողություններ արտահայտելու, մասնագիտական ոլորտում համարժեք գնահատական տալու կարողություն,
- զարգացնել ռուսանողների կրթական և գիտական խոսքը երկխոսական / մենախոսական, բանավոր / գրավոր ձևով;
- ձևավորել անհրաժեշտ և բավարար հմտություններ բնիկ խոսնակների հետ մասնագիտական կազմեր հաստատելու, փորձի փոխանակման և մասնագիտական նամակագրություն և քննարկում վարելու համար;
- հարստացնել մասնագիտական գիտելիքները մասնագիտության վերաբերյալ հանրագիտարանային, ինտելեկտուալ և մշակութային տեղեկություններով;
- ապահովել ռուսանողների խոսքային գործունեությունը կրթական, մասնագիտական, կենցաղային և մշակութային հաղորդակցության ոլորտում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ռուսանողների ռուսերեն լեզվով տեքստերի կարդալու, հասկանալու, վերարտադրելու գիտելիքների, ռուսերեն լեզվով հաղորդակցվելու, սահուն խոսքը ընկալելու հմտությունների առկայությունը:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ռուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2» դասընթացների ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա բնթերցանության հիմնական կանոնները,
2. իմանա ռուսերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք օգտագործվում են ռուսալեզու առօրյա հաղորդակցության իրավիճակներում, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում;
3. իմանա ուսուցման տվյալ փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները;
4. իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները տվյալ մասնագիտության ոլորտում;
5. իմանա ռուսալոգու խոսքային վարքի նորմաները;
6. կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում;
7. կարողանա ուսումնասիրված թեմաները ինքնուրույն վերարտադրել համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասուլյների նմուշների միջոցով՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը;
8. կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության առկա աղբյուրները;
9. տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին;
10. կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, ընկալել բազմամշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային տարբերությունները;
11. կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)

- ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- ԳԿ6 երկրորդ օտար լեզվի իմացություն,
- ԳԿ8 տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն),
- ԳԿ9 խնդիրների լուծում,
- ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄՁԿ)

ՄԶԿ1 քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,
ՄԶԿ2 թիմային աշխատանք,
ՄԶԿ3 միջանձնային ունակություններ,
ՄԶԿ4 միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,
ՄԶԿ5 այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,
ՄԶԿ6 բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում,
ՄԶԿ7 միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,
ՄԶԿ8 բարոյական արժեքներ:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,
ՀԳԿ4 նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
ՀԳԿ5 նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
ՀԳԿ12 հաջողության ձգտում:

Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
ԱԿ3 համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր
տեղեկատվությունը,
ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Մասնագիտական ոռուաց լեզու» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ոռուալեզու մասնագիտական հաստատություններում, նաև մագիստրատուրայում և ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու, նաև մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեղիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3+3 կրեղիտ/90+90 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		
Գործնական աշխատանք	42+42	
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	48+48	
Ընդամենք	90+90	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- Գործնական աշխատանքների ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական դեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տվյալ հարցերին:

- Ինքնուրույն աշխատանքը ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական դեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական դեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵:

- Ուժերասություն – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էռությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասազրքեր, ձեռնարկներ և այլն):

- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- **Վլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնածանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** – կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսոք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. Դասավանդման մեթոդներներն են՝⁶ գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացներ կատարել:

9. Ուսումնառության մեթոդներն են⁷՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, առյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

---

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար	ձեռապեմունք	գործնական աշխատանք	մտավաճառք
	1 կիսամյակ					
1.	Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը				2	
2.	Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն)				2	
3.	Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ				2	
4.	Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ				2	
5.	Անցած թեմաների ամփոփում				2	
6.	Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն. թվական անուն				2	
7.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում				2	
8.	Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձեր և դերբայներ				2	
9.	Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր				2	
10.	Անցած թեմաների ամփոփում				2	
11.	1-ին ընթացիկ ստուգում				2	

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

12.	Ժամանակակից ոռւսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն			6		
13.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
14.	Ժամանակակից ոռւսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն, նրա տեսակները			6		
15.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
16.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում			2		
17.	2-րդ ընթացիկ ստուգում			2		
	2 կիսամյակ					
18.	Խոսքի զարգացում/ ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական/:			6		
19.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
20.	Բիզնես ոռւսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլորտների)			6		
21.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
22.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում			2		
23.	1-ին ընթացիկ ստուգում			2		
24.	Գիտական տեքտը և նրա առանձնահատկությունները:			6		
25.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
26.	Գիտական տեքստի վերաձևակերպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:			8		
27.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում			2		
28.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
29.	2-րդ ընթացիկ ստուգում			2		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				84		

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2.	М., 1979.
2.	Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык.	М., 2010.
3.	Валгина Н.С. Современный русский язык. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи.	М., 2003. М., 2006.
4.	Гончарова Т.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум	М., 2011.
5.	Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка	М., 2011.
6.	Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию	М., 2011.
7.	Киселева М.С. Русский язык как иностранный	М., 2010.
8.	С.Р. Налбандян, С.А. Агабалян, Т.К. Асатрян, И.А. Саакян Учебное пособие по русскому языку для студентов фармацевтического факультета	ЕРЕВАН, 2017
Լրացուցիչ գրականություն (ԼԳ)		
1.	Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой.	СПб, 2000.
2.	Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А. Кульковой.	Спб, 2001.
3.	Акопян Ж.Л. Оганесян Г.С. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных факультетов, ч.1,2)	Ереван, 2017
Բառարաններ		
1.	Скворцов И.П. Большой толковый словарь правильной русской речи.	М., 2006
2.	Жуков А.В. Лексико-фразеологический словарь русского языка.	М., 2007
3.	Крысин Л.П. Учебный словарь иностранных слов.	М., 2010
4.	Лопатин В.В., Лопатина Л.Е. Толковый словарь современного русского языка.	М., 2011
5.	Прохоров Ю. Е. Большой лингвострановедческий словарь	М., 2009
6.	Вакуров В.Н. и др. Трудности русского языка: словарь-справочник	М., 2011
7.	Баско Н.В. Фразеологизмы в русской речи: Словарь справочник	М., 2009
8.	Сквородников А.П. Выразительные средства русского языка и речевые ошибки и недочеты: энциклопедический словарь-справочник	М., 2009

9.	“Словарь синонимов и антонимов русского языка”	СПб, 2005г.
10.	Ожегов С. И. Словарь русского языка	М., 1991.
11.	Орфографический словарь русского языка.	М., 1991.
12.	Аванесова Р. И. Орфоэпический словарь русского языка. Под редакцией акад.	М., 1985
13.	Спиркина А. Г. Словарь иностранных слов	М., 1989

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.				
2.				

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Սույնանակ ձևը	Գրականություն ¹⁰
		1 Կիսամյակ			
1.	Ժամանակակից ոռւսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը	Ուսումնասիրել ոռւսաց լեզվի արտասանական նորմերը, բաղաձայների և ձայնավորների արտասանական առանձնահատկությունները, շեշտի կիրառման առանձնահատկությունները, բառագիտական նորմերը,	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8 ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		հոմանիշների, հականիշների կիրառության առանձնահատկությունները		
2.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն)	Ուսումնասիրել ԺՌԸ ձևաբանության կազմում գոյական, ածական անունները, դերանունը Տալ ընդհանուր գաղափար սեռի, թվի և հոլովի մասին	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում
3.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ	Ուսումնասիրել ԺՌԸ ձևաբանության կազմում գոյական, ածական անունները, դերանունը Կիրառել գոյական, ածական անունները և դերանունը ուղղական, սեռական և տրական հոլովներում	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում
4.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ	Ուսումնասիրել ԺՌԸ ձևաբանության կազմում գոյական, ածական անունները, դերանունը: Կիրառել գոյական, ածական անունները և դերանունը . հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներում	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում
5.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում
6.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. թվական անուն	Ուսումնասիրել ԺՌԸ ձևաբանության կազմում թվականը: Ծանոթացնել ուսանողներին թվականի հոլովի հարացույցի, դրա կիրառության նորմերի և առանձնահատկությունների հետ	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում

7.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում և քննարկում	2	Բանավոր և զրավոր հարցում,	
8.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձեռք և դերբայներ	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում բայը, բայաձեռքը և դերբայները	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
9.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում սպասարկու խոսքի մասերը: Ծանոթացնել ռւսանողներին ռուսաց լեզվի և սպասարկու խոսքի մասերի կիրառության նորմերի և առանձնահատկությունների հետ, Ծանոթացնել ռուսաց լեզվում կապերի, շաղկապների խոսքի մասային առանձնահատկություններին, վերաբերականի կիրառմանը:	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
10.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
11.	1-ին ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում զրավոր հարցման միջոցով	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
12.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն	Ուսումնասիրել ԺՌԼ շարահյուսության կազմում բառակապակցության և պարզ նախադասության առանձնահատկությունները	6	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

		<p>Ծանոթացնել ուսանողներին ոռուսաց լեզվի բառակապակցույթյունների տեսակներին, բառերի կապակցման տիպերին:</p> <p>Ծանոթանալ ոռուսերենի պարզ նախադասությունների տեսակներին, նախադասությասն պարտադիր բաղադրիչներին, դրանց կիրառության նորմերին և օրենքներին</p>			
13.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
14.	Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն	<p>Ուսումնասիրել ԺՈԼ շարահյուսության կազմում բարդ նախադասության առանձնահատկությունները:</p> <p>Ծանոթանալ ոռուսերենի բարդ նախադասությունների տեսակներին, դրանց կիրառության նորմերին և օրենքներին, դրանց կազմում շաղկապների կիրառության առանձնահատկություններին, ոռթւսերենի պատճառահետևանքային, ժամանակային, տեղի, պայմանի և այլ հարաբերությունների արտահայտմանը:</p>	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
15.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում,	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6,

				թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
16.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում	Ուեֆերատ, էստ, նախագծերի իրականացում, ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, զեկույց	4	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
17.	2-րդ ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում զրավոր հարցման միջոցով	2	զրավոր հարցում, թեստ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
		2 կիսամիակ			
18.	Խոսքի զարգացում/ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտանական և գիտական/	Միջանձնային հարաբերությունների շրջանում արդիական թեմաների քննարկում մասնագիտական ոլորտում; Խոսացողի սոցիալական պահանջներով պայմանավորված թեմաների քննարկու մասնագիտական ոլորտում; Ընդհանուր մարդասիրական խնդիրներով պայմանավորված թեմաների քննարկում մասնագիտական ոլորտում	6	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
19.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
20.	Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլորտների)	Մասնագիտական ոլորտում պաշտոնական նամակագրություն կատարելու պահանջներ, էլեկտրոնային նամակագրության վարման պահանջներ, գործնական	6	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

		գրագրությանն լեզվական չափանիշներ, ռեզյումեների և մոտիվացիոն նամակների կազմում			
21.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
22.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում	Ռեֆերատ, Էսսե, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
23.	1-ին ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում գրավոր հարցման միջոցով	4	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
24.	Գիտական տեքտուր և նրա առանձնահատկությունները:	Գիտքական տեքստի հիմնական ոճական առանձնահատկությունները և կառուցվածքը, խոսույթի փաստարկները, փաստարկման փուլերը	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
25.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
26.	Գիտական տեքստի վերաձևակերծում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:	Կոնսպեկտի, ամփոփման, կարծիքի, ռեֆերատի կազմում, դրանց առանձնահատկությունների բննարկում	8	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
27.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում	Ռեֆերատ, Էսսե, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ	

				հարցում	
28.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
29.	2-րդ ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում զրավոր հարցման միջոցով	2	Բանավոր և զրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուցման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.					
2.					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Մտուցման ձևը	Գրականություն ¹³

¹¹ Հատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Հատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	Մասնագիտական տեքստի վերարտադրում/գրավոր և բանավոր	Մասնագիտական տեքստի կառորցվածքը, առանձնահատկությունները	Ռեֆերատ, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց	1-ին կիսամյակ, 7-րդ հանդիպում	Բանավոր / գրավոր հարցում, թեստ	ՊԳ 1, 3,5,8 ԼԳ 2,3
2.	Մասնագիտական թեմաներով զեկույց	Աշխատանք համացանցում. Նորմերը և առանձնահատկությունները	Ռեֆերատ, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց	1-ին կիսամյակ, 20-րդ հանդիպում	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1-8, ԼԳ 2
3.	Մասնագիտական տեքստի կոնսալտի կազմում	Կոնսալտի կազման առանձնահատկությունները, պահանջները, դրա կառուցվածքը և բովանդակությունը	Ռեֆերատ, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց	1-ին կիսամյակ, 9-րդ հանդիպում	Բանավոր / գրավոր հարցում	ՊԳ 1-8, ԼԳ 1,2,3
4.	Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն/ Մասնագիտական թեմաներով զեկույց	Մասնագիտական թարգմանության առանձնահատկությունները, եզրույթների համարժեքների որոնում և դրանց կիրառություն, թարգմանչի կեղծ ընկերները	Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում,	2-ին կիսամյակ, 7-րդ հանդիպում	Բանավոր / գրավոր հարցում	ՊԳ 1-8, ԼԳ 1-3

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ուսուրսի անվանումը	Ուսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	404, 301
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Պրոյեկտոր, էլեկտրոնային գրատախտակ, ինտերնետային կապ
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկան հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաշափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգաքննություններ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթարաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգաքննություններ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Գործնական աշխատանքների հարցումներ				Ինքնուրույն աշխատանք	1-ին ստուգում	2-րդ ստուգում
1	2	3	4			
10 մավոր	10 միավոր	10 միավոր	10 միավոր	20 միավոր	20 միավոր	20 միավոր
40 միավոր						
Ընդհանուր՝ 100 միավոր						

14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգաքննությունում:

Ստուգաքննությունը ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում

¹⁵«Կանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁶

14.2. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:

1 կիսամյակ

Ա) 1-ին ընթացիկ ստուգում

- Ընդգրկված թեմաները. Ընդգրկված հարցեր。
  - Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
  - Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
  - Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
  - Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:

Բ) 2-րդ ընթացիկ ստուգում

Ընդգրկվող թեմաները. Ընդգրկված հարցեր.

- Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
- Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
- Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
- Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:

2 կիսամյակ

Գ) 1-րդ ընթացիկ ստուգում

Ընդգրկվող թեմաները. Ընդգրկված հարցեր.

Դ) 2-րդ ընթացիկ ստուգում

Ընդգրկվող թեմաները. Ընդգրկված հարցեր.

14.3. Գնահատման չափանիշները¹⁷.

- Գործնական աշխատանքները՝ ռուսերեն լեզվով առավելագույնս անսխալ հաղորդակցվելու կարողություն, մասնագիտական տեքստեր կարդալու, ընկալելու, վերարտադրելու, թարգմանելու կարողություն, տրված բառապաշտի իմացություն, հանձնարարված աշխատանքների առկայություն:
- Ինքնուրույն աշխատանքը՝ ռեֆերատ, նախագծերի իրականացում, ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, գեկույց՝ ըստ ներկայացված համապատասխան պահանջների:

¹⁶ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

¹⁷ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 053101.00.6. ՔԻՄԻԱ
Կրթական ծրագիր՝ 053101. 02.6. ԴԵՂԱԴՈՒՇԱԿԱՆ ՔԻՄԻԱ
Որակավորման աստիճան՝ Քիմիայի բակալավր
/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Մ -111 Մասնագիտական ոռուսաց լեզու-1 ՕԼԳ/Մ -112 Մասնագիտական ոռուսաց լեզու-2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ/3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին և 2-րդ կիսամյակներ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42/42	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	42/42
	Ինքնուրույն	48/48		
Ստուգման ձևը	Ըստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	Զնավորել մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ոռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարբեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ):</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ իմանա ընթերցանության հիմնական կանոնները, ➤ իմանա ոռուսերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք ծառայում են ոռուսալեզու առօրյա հաղորդակցության իրավիճակներին, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում: ➤ իմանա ուսուցման այս փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները: ➤ իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները տվյալ մասնագիտության ոլորտում: ➤ իմանա ոռուսալեզու խոսքային վարքի նորմաները: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում: 			

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ կարողանա ուսումնասիրված թեմաների վերաբերյալ ինքնուրույն վերարտադրել համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասուլյաների նմուշներ՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը: ➤ կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ իրենց համար՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության առկա աղբյուրները: ➤ կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, ընկալել բազմամշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային տարբերությունները: ➤ կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը:</p> <p>Թեմա 2. Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն):</p> <p>Թեմա 3. Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ:</p> <p>Թեմա 4. Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ:</p> <p>Թեմա 5. Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Թվականանուն:</p> <p>Թեմա 6. Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն: Բայ, բայաձևեր և դերբայներ:</p> <p>Թեմա 7. Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր:</p> <p>Թեմա 8. Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն:</p> <p>Թեմա 9. Ժամանակակից ոռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն, նրա տեսակները:</p> <p>Թեմա 10. Խոսքի զարգացում. Ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական:</p> <p>Թեմա 11. Բիզնես ոռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլուտների):</p> <p>Թեմա 12. Գիտական տեքստը և նրա առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմա 13. Գիտական տեքստի վերաձևակերծում. Կոնսալտ:</p>

	ամփոփու, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ուսումնական գործնթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր, ➤ 4 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ➤ 2 ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ➤ դասընթացի ենթաքաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման 2 ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ) առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ➤ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր: ➤ Գնահատման չափանիշ՝ <ol style="list-style-type: none"> 1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում: 2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն: 3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք: 4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2. М., 1979. 2. Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010. 3. Валгина Н.С. Современный русский язык. М., 2006. 1. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи. М., 2003. 4. Гончарова Т.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум. М., 2011. 5. Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка. М., 2011. 6. Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию. М., 2011. 7. Киселева М.С. Русский язык как иностранный. М., 2010. 8. С.Р. Налбандян, С.А. Агабалян, Т.К. Асатрян, И.А. Саакян Учебное пособие по русскому языку для студентов фармацевтического факультета, Ереван, 2017. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой. СПб, 2000. 2. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А. Кульковой. Спб, 2001. 3. Акопян Ж.Л. Оганесян Г.С. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/Մ -111 Մասնագիտական ոռուսաց լեզու-1 ՕԼԳ/Մ -112 Մասնագիտական ոռուսաց լեզու-2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ/3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1,2-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Հսարանային	12+12	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	12/12
	Ինքնուրույն	78/78		
	Ընդամենը	90/90		
Ստուգման ձևը	Ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	Զետարել մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ոռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարբեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ իմանա ընթերցանության հիմնական կանոնները, ✓ իմանա ոռուերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք ծառայում են ոռուալեզու առօրյա հաղորդակցության իրավիճակներին, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում: ✓ իմանա ուսուցման այս փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները: ✓ իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները տվյալ մասնագիտության ոլորտում: ✓ իմանա ոռուալեզու խոսքային վարքի նորմաները: 			

	<p>Կարողունակություն</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում: ✓ կարողանա ուսումնասիրված թեմաների վերաբերյալ ինքնուրույն վերաբերյալ համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասույթների նմուշներ՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը: ✓ կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ իրենց համար՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության առկա աղբյուրները: ✓ կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, ընկալել բազմամշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային տարրերությունները: ✓ կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: <p>Հմտություն</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1 Ժամանակակից ոուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը:</p> <p>Թեմա 2. Ժամանակակից ոուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն):</p> <p>Թեմա 3. Ժամանակակից ոուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ:</p> <p>Թեմա 4. Ժամանակակից ոուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ:</p> <p>Թեմա 5. Ժամանակակից ոուսաց լեզվի ձևաբանություն. Թվականանուն:</p> <p>Թեմա 6. Ժամանակակից ոուսաց լեզվի ձևաբանություն: Բայ, բայաձևեր և դերբայներ:</p> <p>Թեմա 7. Ժամանակակից ոուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր:</p> <p>Թեմա 8. Ժամանակակից ոուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն:</p> <p>Թեմա 9. Ժամանակակից ոուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն, նրա տեսակները:</p> <p>Թեմա 10. Խոսքի զարգացում. Ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական:</p> <p>Թեմա 11. Բիզնես ոուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլուտների):</p> <p>Թեմա 12. Գիտական տեքստը և նրա առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմա 13. Գիտական տեքստի վերածնակերծապում. Կոնսպեկտ, ամփոփու, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:</p>
Գնահատման մեթոդները և	<p>Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝</p> <p>➤ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի զնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման</p>

Հափանիշները	<p>միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,</p> <p>➤ 4 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,</p> <p>➤ 2 ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,</p> <p>➤ դասընթացի ենթաքաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման 2 ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ) առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <p>➤ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:</p> <p>➤Գնահատման չափանիշ՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում: 2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն: 3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք: 4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2. М., 1979. 2. Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010. 3. Валгина Н.С. Современный русский язык. М., 2006. 4. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи. М., 2003. 4. Гончарова Т.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум. М., 2011. 5. Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка. М., 2011. 6. Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию. М., 2011. 7. Киселева М.С. Русский язык как иностранный. М., 2010 8. С.Р. Налбандян, С.А. Агабалян, Т.К. Асатрян, И.А. Саакян Учебное пособие по русскому языку для студентов фармацевтического факультета, Ереван, 2017. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой. СПб, 2000. 2. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А. Кульковой. Спб, 2001. 3. Акопян Ж.Л., Оганесян Г.С. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных факультетов, ч.1, 2). Ереван, 2017.